

Μια σύντομη συνέντευξη με την Σούζαν Χάρτμαν

της Ρένας Λάμψα

Μετά το τέλος του Σεμιναρίου, και αφού η κ. Χάρτμαν απάντησε στις ερωτήσεις που έγιναν από το ακροατήριο, δίσταζα πολύ να την πλησιάσω και να της ζητήσω να μιλήσει και σε μένα, γιατί ήξερα πως είχε ένα πολύ φορτωμένο πρόγραμμα, όλη την ημέρα. Με τις πρώτες λέξεις όμως που αντάλλαξα μαζί της, κατάλαβα πως ήταν πρόθυμη να κουβεντιάσει μαζί μου, να πληροφορηθεί από μένα για την κατάσταση που επικρατεί στην Ελλάδα και να βοηθήσει με τις απαντήσεις της στα δικά μου ερωτήματα. Παραθέτω τις απαντήσεις της στα δικά μου ερωτήματα:

Ε. Κυρία Χάρτμαν, είπατε προηγουμένως ότι ένας από τους κύριους στόχους του γυναικείου κινήματος είναι η ελευθερία της αναπαραγωγής. Τι ακριβώς γίνεται τώρα με το θέμα των αμβλώσεων;

Α. Ναι, ένας σημαντικός στόχος του κινήματος είναι η ελευθερία της αναπαραγωγής, δηλαδή το δικαίωμα της γυναίκας να αποφασίζει πότε θέλει να κάνει παιδί. Η διάδοση των αντισυλληπτικών έχει βοηθήσει στον τομέα αυτό, αλλά φροντίζουμε να γίνεται όσο το δυνατόν καλύτερος και υπευθυνότερος οικογενειακός προγραμματισμός, καθώς επίσης να γνωρίσει η γυναίκα καλύτερα το σώμα της και τις λειτουργίες του.

Για τον σκοπό αυτό έχουν δημοσιευτεί πάρα πολλά έγκυρα, επιστημονικά βιβλία. Στον τομέα των αμβλώσεων, ο αγώνας συνεχίζεται γιατί, όπως ξέρετε, οι Ην. Πολιτείες είναι μια τεράστια χώρα και υπάρχουν Πολιτείες που δεν έχουν ακόμα θεσπίσει την ελευθερία των αμβλώσεων και υπάρχουν πολλά θρησκευτικά και άλλα κινήματα που αγωνίζονται για την κατάργησή τους. Πάντως, χάρη σε μια δικαστική απόφαση ενός φωτισμένου δικαστού, τώρα σε πολλές πολιτείες μπορούν οι γυναίκες να κάνουν ελεύθερα αμβλώση μέσα στα επιτρεπτά χρονικά όρια.

Ε. Είπατε επίσης ότι το γυναικείο κίνημα ασχολείται με το θέμα της βίας από άντρες ή συζύγους.

Α. Σύμφωνα με τελευταίες έρευνες, το 25% των γυναικών έχει υποστεί, τουλάχιστον μια φορά στη ζωή τους, βία. Οι τελευταίες νομικές αλλαγές προστατεύουν τη γυναίκα απ' τη βία του συζύγου. Τα γυναικεία κινήματα προσπαθούν να τις προστατεύσουν επίσης με διάφορα καταφύγια γυναικών. Εκεί όπου μένω εγώ, λόγω χάρη, έχουν δημιουργηθεί ειδικά κέντρα γυναικών, που παρέχουν βοήθεια και στέγη στα θύματα. Κάνουμε όμως ενέργειες για να γίνει η νομοθεσία

σκληρότερη για τους δράστες.

Ε. Στον οικογενειακό τομέα τί ακριβώς έχετε πετύχει για την εργαζόμενη μητέρα;

Α. Η νομοθεσία για την προστασία της εργαζόμενης μητέρας δεν έχει προχωρήσει πολύ. Σύμφωνα με πρόσφατες στατιστικές, το 40% των εργαζομένων γυναικών δεν δικαιούται την άδεια μητρότητας με αποδοχές. Κι αν μη ξεχνούμε ότι οι γυναίκες έχουν το μεγαλύτερο ακόμη βάρος της παραδοσιακής οικιακής εργασίας.

Ε. Ποιοί είναι οι στόχοι του κινήματος στον τομέα αυτό;

Α. Για να ελευθερωθεί η γυναίκα και να μπορεί να σταδιοδρομήσει, πρέπει να της δοθούν όσο το δυνατόν μεγαλύτερες κοινωνικές παροχές. Σ' αυτόν τον τομέα, οι στόχοι του γυναικείου κινήματος είναι να γίνουν περισσότεροι και σύγχρονοι παιδικόι σταθμοί, καταμερισμός της εργασίας μέσα στο σπίτι, μείωση του χρόνου εργασίας, ώστε άντρες και γυναίκες να αφιερώνουν περισσότερες ώρες στις οικογένειές τους. Με αυτή την ευκαιρία θέλω να σας πω ότι σήμερα στις Ην. Πολ. το 20% των οικογενειών έχουν αρχηγό γυναίκα, δηλαδή οι οικογένειες αυτές αποτελούνται από μητέρα και παιδιά.

Ε. Νομίζετε ότι οι γυναίκες που κατορθώνουν να εισχωρήσουν στα πολιτικά κόμματα, στη Βουλή, στην Κυβέρνηση, βοηθούν πραγματικά το γυναικείο ζήτημα ή παίζουν το παιχνίδι των αντρών;

Α. Στις ΗΠΑ είναι δυστυχώς πολύ μικρό το ποσοστό των γυναικών που κατορθώνει να εισχωρήσει σ' αυτές τις θέσεις. Σκεφθήτε ότι το ποσοστό των γυναικών που συμμετέχουν στο Κογκρέσο είναι μόνο 5%. Νομίζω όμως ότι οι περισσότερες απ' αυτές θέλουν πραγματικά να βοηθήσουν το γυναικείο ζήτημα. Σ' αυτό βοηθάει πολύ η Εθνική Πολιτική Οργάνωση Γυναικών (NATIONAL WOMEN'S POLITICAL CAUCUS),

που κάνει πολύ καλή δουλειά στον τομέα αυτόν. Θα σας συμβούλευα να κάνετε κι εσείς κάτι τέτοιο.

E. Πιστεύετε ότι θα βοηθούσε ένα γυναικείο κόμμα;

A. Νομίζω ότι είναι πολύ δύσκολο να γίνει κάτι τέτοιο, στην Αμερική τουλάχιστον.

E. Οι Βελγίδες φεμινίστριες προσπάθησαν να κάνουν ένα κόμμα που ν' αποτελείται από εκπροσώπους γυναικείων οργανώσεων των χωρών-μελών της ΕΟΚ. Τελικά βέβαια δεν το κατόρθωσαν γιατί η ΕΟΚ δεν τους βοήθησε χρηματικά, όπως είχε πει αρχικά. Το ήθελαν αυτό γιατί πίστευαν πως δεν είχαν σωστή εκπροσώπηση στο Ευρωκοινοβούλιο μέσα από τα αντρικά κόμματα.

A. Νομίζω ότι αυτό θα μπορούσε να ήταν μια πολύ καλή αρχή. Κρίμα που δεν έγινε.

E. Νομίζετε ότι το φεμινιστικό κίνημα μπορεί να έχει κομματικές εξαρτήσεις ή ότι πρέπει να είναι αυτόνομο;

A. Πιστεύω στην πλήρη αυτονομία του γυναικείου κινήματος.

E. Από τις σύγχρονες φεμινιστικές τάσεις, ποιά νομίζετε ότι σας εκπροσωπεί καλύτερα;

A. Νομίζω η ριζοσπαστική.